

ZARJA

Izhaja vsako soboto zjutraj.

Uredništvo „Zarja“ je v Trstu
ulica dei Fabbri, št. 2, III.
Tja je treba nasloviti vse roko-
pise, ki naj se objavijo v listu.

Rokopisi se ne vračajo. —
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo.

Poštno - hranilnični račun
št. 64439.

Upravništvo „Zarja“ je v Trstu
ulica delle Poste št. 9. Spre-
jema naročnine, inserate in
reklamacije. Naročnina „Zarja“
je za vse leto naprej po pošti
K 6.— za pol leta K 3.

Posamezne številke po 6 vin.

Cena inseratom je 10 vin. za
enostopno peti vrsto. Pri več-
kratnem objavljenju primeren
popust.

Novodobni socializem.

Zivimo v dobi in med ljudstvom, kjer mora kot naravna posledica gospodarskega liberalizma, po kojega geslu: „Vsak zase!“ uravnavajo svoje pridobivanje dobrin vsi gospodarsko močnejši, biti socialna beda neizogiben delež najširših ljudskih mas.

Ni čuda torej, ako je pred par leti triumfiral socialistična stranka po političnih strankarskih bojih. Nevedno in izstradano delavstvo je videlo v njej svojo rešiteljico. Pa ona privlačnost, ki jo imajo vse fantastične in utopistične ideje na vse one, ki v globoki mizeriji koprne po boljšem in lepšem, je silno oslabela. Dokazujejo nam to zadnji politični boji. Ljudstvo, sedaj lačno in zahtevajoče kruha za danes, je bilo prevarano v svojih nadah v skorajšnjo zmago demokratskega materijalističnega socializma. Narodna pravičnost narodnoštevnejših mednarodnih sodrugov socialistov je pokazala nelepe madeže narodnega šovinizma, lastnega meščanskim šovinomom. In prevarani v nadah in razžaljeni v svojem ponosu so se odtujili socialdemokratskim vrstam in se pričeli zbirati kot sotrpini v bojnih vrstah pod narodno zastavo.

Ni jih zadovoljil internacionalni socializem, jih bo li narodni? Če je vprašanje gotovega in dobrega kruha na rodni zemlji med rodni brati edina zahteva človeka, tedaj jih utegne zadovoljiti.

Ce preišljujemo človeka vseh dob, vseh narodov, iščočega razven kruha še kaj drugega, tedaj upravičeno dvomimo o zadovoljivosti narodnega socializma.

Priznavamo nujno potrebo najglobokejšega socialnega dela države in vseh stanov; priznavamo koalicijsko pravo delavstva, povdarjamo potrebo najširše in najtesnejše organizacije gospodarsko šibkih, izkoriščanih — in pozdravljamo vsak napredek do boljše bodočnosti vseh delavcev-trpinov.

LISTEK

Korejska brata.

Črtica iz misijonov v Koreji.

„Jaz se strinjam s svojim bratom“, reče Jakob. „Muči naju, usmrti naju! Najini ne-umrjoci duši s tem le korist!“

Množica se začne premikati. Ko nastane zopet mir, ukaže sodnik, naj se prične z mučenjem. Takoj pristopijo biriči s strašnimi hrastovimi poleni, da raztolčejo mladeničema stopala. Toda predno pade prvi udarec, zakliče Pace:

„Stojte, v imenu presvitlega kralja! Iz posebne milosti do teh mladih zločincev, ki so ju začarali zapadni hudiči, in z ozirom na visoko dostojanstvo njihovih družin želi kralj da se ju ne dene na ezalnico, ampak da se ju usmrti z mečem.“

„Potem nimam tu ničesar več opraviti!“ reče sodnik. „Rabelj, izročim ti tu navzoča brata Jana in Kvana; pelji ju na veliki trg in jima odsekaj glave. Zapisnikar, ti jima pa napiši obsodbo!“

V kratkih stavkih napiše ta z rdečo barvo na črno desko, da sta brata Jan in Kvan obsodena na smrt z mečem, ker se držita preveč trdovratno religije zapadnih hudičev. To desko nesó pred bratom, ki ju peljejo po kratkem odmoru sredi oboroženih vojakov na veliki kraljevi trg.

„Tu stoji napisano, da morava umreti zaradi najine krščanske vere, reče Pavel ves srečen tiho svojemu bratu.“

„Da, midva umrjeva za tistega, ki je za

Vprašanje, ki mora biti vsakemu voditelju delavske organizacije ali kake koalicije, vsakemu socialnemu delavcu jasno rešeno, predno prične z delom, je: Kako? — Ne govoriti o pravici, ki se jo pribori s krivičnim gaženjem pravice drugih!

Taktika borbe socialne demokracije za ustanovitev socialne pravičnosti bi vodila čez teptano pravico mnogih. Moč množice!

Gre za principe! Narodne delavske organizacije prisegajo na novodobni narodni socializem. Kdo zna, kaj je v bistvu ta moderni socializem? Široke vrste se že zbirajo pod to zastavo, a še ničesar ne znamo o njihovih principih. Vse je zavito v nekako meglenost. Zdi se nam enako mladostnonavdušeni bojevitosti brez zrelosti izkušenih mož. Kakor naša objadranska narodna politika, ki si ne upa pogledati globokeje in nima poguma povedati vse resnice, tako se nam zdi tudi ta organizacija breznačelna, brez principov, na kojih mora biti grajen vsak organizem za narodno, gospodarsko in socialno delo sploh. Brez etičnih principov so!

Socialisti ste — novodobni — narodni! Niste nam še povedali, kaj umevate pod besedo „socializem“ in kaj pod imenom „novodobni“.

Pojasnil o pridevku „narodni“ ne potrebujemo, poznamo ga. Torej v boj proti drugorodnim izkoriščevalcem? Pa če ste socialisti, proti domaćim ne? Narodnost našega socializma vas bo tirala v boj tudi proti sotrpinom — drugorodnim! Tu bo svobodna borba dveh brezdelnežev za delo, dveh lačnih za en kos kruha. Svobodna konkurenca — združene sile revnih.

Se li ne razblinijo v nič vse megle o socialni pravičnosti.

Kaj je torej novodobni socializem?

Citaj članke „Novodobni socializem“ v listu N. D. O.! Če jih razumeš, se klanjam pred tvojim umom. Človek želi zvedeti kaj bistvenega, pa . . . In s tako duševno hrano se pita naše dela stvo! Torej novodobni socializem: Konfucij, Budha, Kristus,

naju umrl“, odvrne Jakob, ki mu sije radost iz obraza.

Nato se primeta za roke in gresta srčno po ulicah, ki so vse polne ljudi, proti kraljevemu trgu; biriči ju pa vlečejo na težkih verigah.

„Kako vesela gresta ta dva mladeniča v smrt!“ začujeta glasove iz občinstva. „Nekaj dobrega je vendar na ti tuji veri; smrt je vendar zanesljivo preizkuševališče in težko, da bi hotel le eden naših borcev umreti za svoj nauk.“

„Ali slišiš, Pavel, kaj govore ljudje?“ opominja Jakob. „Moliva torej, da bo najina smrt v izpreobrnjenje mnogo naših rojakov.“

„Spominja se tudi ubozega Petra!“ odgovori Pavel.

V tihi molitvi dospeta na trg. Tu jima še enkrat preberó obsodbo. Nato ju privežejo na visok drog. Temu nasproti ukaže mandarin, ki je vodil izprevod na konju, naj poklekne brata. Še enkrat se objameta, nato pa storita, kar jima je ukazal mandarin. Glasno začneta moliti in njune ustnice izgovarjate sladki imeni Jezus in Marija, za njima se pa vstopita dva rabelja. Na mandarinovo znamenje se zabliškati dve sablji v solnči svetlobi, dva mlada mučenca se zgrudita na tla, njuni čisti duši pa poletita tja, kjer ju pričakuje zmagovalni venec.

* * *

Kralj je globoko ganjen, ko čuje o junaški smrti obeh bratov. Kesa se, da je privolil v to obsodbo, in na njegovo povelje ne obsodijo nobenega kristjana več. Vendar ostanejo vsi še skoraj dve leti v ječi. Kitajski misijonar sedaj res ni mogel priti čez mejo. Šele l. 1794 se mu posreči. In tedaj dobi že mnogo tisoč kristjanov

Marks, Engel — plemeniti možje; s svojimi nauki o reformaciji družbe so postali največji sociologi. Pa ti nauki so bili le lepe teorije, koje so strankarski agit torji in krivi preroki popačili v strankarske namene. No, pa oni so na glasu kot imenitni sociologi, vsi: Konfucij, Kristus, Marks. A najznamenitejši pa bodo novodobni sociologi, ki so našli ne le teoretično ampak tudi dejansko pravi socializem — narodni socializem! V tem je čista resnica socialne vede in socialnega dela. S Konfucijem pričeto se v konfučnosti končuje.

Ta konfučnost v socialni vedi se nam zdi posledica dveh bolezni: Megalomanije in modne bolezni — veliki znameniti in moderni! Iz štrajka v štrajk. O zmagi prvega, ki je bila enaka Pyrovi, se molči.

Vročja želja nam kipi iz srea: Naj vsled drznosti in neiskkušenosti mladih vojskovodj delavskih organizacij ne bi trpelo naše delavsko ljudstvo škode. Bog obvari!

Izražamo nado, da se bo delavsko ljudstvo, ki je v bistvu še krščansko, se zbralo pod krščansko zastavo ne toliko za stanovsko socialne boje, ampak za politične boje v doseg zmage krščansko socialne pravičnosti — in da prizna večina družbe zapoved: ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!

Dolenjska kopališča.

Potopisna črtica. Poslal A. K.

Toplice, 25. julija. — Gospod urednik! Danes obhajate svoj god. Želim Vam vse dobro: Vi pa menda malo marate za čestitke, in rajši vidite, da se za „Zarjo“ kaj napiše. Dobro! Pa Vam ustrezem, samo ako ste zadovoljni sprejeti kaj krajepisnega. (Prosimo. Op. ured.) Zdaj, ko je čas potovanja, je tudi mene obšla ta želja, in to toliko več, ker sem skozi vse leto vprežen in sem potreben oddiha.

Sreča ali nesreča, ali kako pravijo drugi: usoda me je zanesla letos na Dolenjsko. Dozda nisem še videl teh krajev, so pa znameniti po naravni lepoti in po zgodovini slovenski. Kolikokrat sem že čital o Turkih, ki so po Dolenjskem ropali klali in požigali. Ob času „lutris-vere“ je bilo posebno Dolenjsko

h čemur je veliko pripomogla junaška smrt obeh krščanskih bratov. Marsikateri, ki je padel vsled slabosti, se spokori in med temi tudi Peter.

Ko je čul papež Pij VI. sredi grozovitosti francoskih prekucij, kako se je borilo in zmagovalo krščanstvo na Koreji, še predno je prišel tja kak duhovnik, se je kar zjokal, ker je videl v tem nekaj protiutež proti temu, kar je izgubljalo krščanstvo v Evropi. Da bi se zgodilo še v današnjih težavnih dneh kaj takega, to naj izprosita ta dva krščanska Korejca.

Konec.

Reformator.

(Slika iz nove dobe. Iz češkega prevel S. V.)

Z nekim ironičnim smehljajem se je vstavil nad vasjo K. v nekem gorskem kraju pri kamnitem znamenju mladenič, star kakih 20 let. Bil je to človek, visoke, suhe postave, bledega, suhljatega obraza. Oblečen je bil čedno po mestnem kroju. Komaj vidljive brke je malone neprestano sukal.

„To je toraj moja rojstna vas?“ je rekel z ironičnim nasmeškom. Uprav taka, kakšno sem bil zapustil.“

Suho je zakašljaj in zavrtel palico v roki.

Od tega znamenja se je lepo videla vsa vasica, obdana z drevjem, lepa in prijazna. Iz nad streh se je dvigal zvonik vaške cerkve. Zraven je stala šola in nekaj lepših hiš. Večina hiš je bilo pokrito s slamo.

pozorišče, kjer so nastopali ali se pred pravico skrivali novi Lutrovi apostoli. Vleklo me je torej, da vidim to deželo.

Pripeljal sem se do zadnje železniške postaje na Dolenjskem — do Straže. Od tukaj se pride s poštnim vozom v pol uri do Dolenjskih toplic, kamor sem bil namenjen in kjer hočem ostati nekoliko dni.

Toplice so ponižno kopališče, kakor smo sploh Slovenci skromni. Tu ni naiti onega luksusa, kakor po velikih kopališčih, kjer se shaja velika gospoda v zabavo. Tu ne slišim ne koncertov, ne gledaliških pčev. To kopališče je zares samo zdravišče in sicer znamenito radi gorkih zdravilno učinkujočih kodelji. Zdravilna voda izvira iz razpoklin trdega kamena ter ima 37 stopinj C toplote. Ti so vreli močni, ker dajejo v 24 urah do 16.000 hektolitrov vode. Po barvi je ta voda podobna navadni studenčnici, okusa pa je rezko grenkega. Rabi se navadno za kopelji. Lahko se jo pa tudi pije, ker je v njej veliko ogljikove kisline in raztopljenih rudninskih snovi. Iz vode se vzdigujejo na več krajih majhni mehurčki, obstoječi iz ogljikove kisline žvepljenega plina.

Toplice so bile poznane gotovo že starem veku, ker so našli v bližini zelo stare, menda keltske grobove. Zgodovinsko je pa dokazano, da so že v 14. stoletju rabili to vodo v zdravstvene namene. Zdaj je kopališče seveda povečano in polepsano. V dveh kopaliških poslopjih je gotovo več kot 100 prostorov za kopališčne goste. Tu je velik jedilni salon, čitalnica, igralna soba itd. Tudi za sprehode je dobro preskrbljeno. Od zdravilišča senčnata pot v gosto šumo prekrizano z gladkimi poti. — Tukaj je pa tudi več drugih hiš in gostiln, kjer najdejo topličarji hrano in stanovanje po nizkih cenah.

Radi rudninskih snovi je voda zdravilna v različnih boleznih, največ pa rabijo te kopelji oni, ki trpe vsled revmatičnih bolezni. Tu se vidi hrome, šepave, skrivljene, polomljene, jedne več, druge manj. Človeku pride na misel Jeruzalemska kopel, kjer so bolniki čakali na plivanje v vodi. Seveda to kopališče ni tako čudežno, kakor ono, pa vendar pomaga mnogim do zboljšanja. Večina njih zapusti zadovoljno ta kraj.

Pa tudi okolica topliška je lepa in romantična. Razne votline in jame spominjajo na tržaški Kras. Znamenita je dolina proti severu, po kateri teče lena Krka. Ta lepa in velika reka je slovela nekda radi krških rakov, ki so pa zdaj postali zelo redki. Peljal sem se s prijatelji in znanci v bližnjo Kočevško dolino.

Kakšna sprememba! Iz popolno narodno probujene Kranjske stopiš naenkrat na nemški svet. Naš kočijaž Jože je rekel, da „sedaj nismo več na Kranjskem, ampak v Kočevju. In res! slovenski napisi na prodajalnicah izginejo, in odstopijo prostor nemškimi, ljudska šola se prelevi v „Volkshule“, žganjarna v „Brenerei“ itd. Ako poslušáš govorico, ne ra-

Stoječ pri znamenju je mladenič Jožef S. prav dobro razločeval svojo rojstno kišo, kjer je bil zagledal luč sveta, kjer mu bivajo roditelji, bratje in sestre. Pred petimi leti je odšel v mesto učiti se krojaškega rokodelstva. Spomnil se je, kako so ga takrat spremljali: Oče in mati, mlajši brat in Ivan in sestrice Marija. Tu pri tem znamenju so se poslovili, in on je plakal z njimi. Bila je to njegova prva pot, pot v tujino. In ravno pod tem znamenjem je bil slišal zadnje nauke očeta in matere v slovo.

Jožef je potegnil z roko preko čela, kakor bi hotel razgnati te spomine.

Niso mu ugajali, mučili so ga.

„Bil sem takrat nerazsoden, nespameten fante“, je dejal sam pri sebi. In v duhu je primerjal vas K. z velikim mestom. Suho je zakašljaj in čutil je, da je tukaj zrak svež in prijeten. Tako se širijo pljuča, neko prijetno čustvo se ga polasča.

Ne da bi se ozrl na znamenje je šel naprej ponosno in bahato.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus“, je pozdravil ob cesti sedeči mladi pastir, bos in brez suknje.

Jožef je nevoljen odvrnil:

„Na zdar, dečko!“

Na njivi so bili delavci. Začuden so ogledovali gospodiča. Neka žena pa se je razsrdila:

„Bog daj srečo. Kak ošabnež pa je to? Še pozdraviti ne zna!“

„To je norec“, je kričal pastirček vstajši. „Mesto: na veke, mi je odgovoril na zdar.“

Takega sprejema prišlec ni pričakoval. Da ljudje v K. niso izobraženi, to si je v

zumeš tudi ako znaš nemški, ker ljudje govorijo po kočevsko. Ko smo se pripeljali do konca kočevske meje, smo ostali iznenadeni radi razgleda na Belokrajino, ki se je razprostirala pred nami. Tu pod nami in daleč na okrog je široka ravnina, v kateri pa leže znani kraji: Metlika, Črnomelj, Semič itd. Tukaj bivajo Belokrajci, ki že močno zavijajo po hrvatski, ker mejijo s posestimo Hrvatsko. Poslali smo jednim in drugim bratski pozdrav z željo boljše bodočnosti ter se vrnil v Toplice.

Politične vesti.

AVSTRO-OGRSKA.

Valovi, ki jih je vzbudila obstrukcija naših in čeških poslancev, se polagoma ulegajo. Naši poslanci sedaj prireajo shode, na katerih razlagajo ljudstvu, zakaj da so začeli z obstrukcijo. Ljudstvo odobrava povsod navedeno njih nastop, jim izreka zaupanje ter jih pozivlja nadaljevati boj z vlado. Slišimo, pa da nekaterim ljudjem ni všeč pisanje „Zarje“ z ozirom na obstrukcijo, zlasti pa z ozirom na stališče, ki smo ga zavzeli nasproti dr. Rybaru, kakor da smo zapustili dosedanje pot in zatajili svoja načela. Ali za božjo voljo, kdaj in kje! Ali smo mogli mi kaj drugega storiti, kakor odobravati stališče dr. Rybara, ki se je jasno in odločno izrekel za ono obstrukcijo, katero vodita en dr. Šustersič in dr. Krek! Pri tem velikem boju se ne gre za osebo, pač pa za preoditev Avstrije v slovanskem smislu. In v tem bi pač morali biti vsi slovanski poslanci enih mislij. Če se nam očita, da smo izdali svoja načela, izjavljamo, da je naša zastava še vedno čista kakor prvi dan, od naših katoliških načel ne odnehamo niti za las nikomur na ljubo izjavljamo, da smo tisti možje, ki bomo, nastopili tudi proti dr. Rybaru, če bo deloval proti tem načelom pohvalili tudi dr. Laginjo, kadar bo zaslužil. Kdor hoče nepristransko soditi, mora priznati, da je naš nastop isti kakor kranjske S. S. S. — Znani češki poslanec Klofač misli odložiti svoj mandat in se posvetiti izključno strankini organizaciji. — Zopet nekaj novega o Burianovem gospodarstvu v Bosni. Bosanska vlada je podarila nekemu „begu“ velikanski gozd v vrednosti nad milijon kron. Ko je naša vlada to izvedla iz dunajskih listov je znašala ministra Buriana, če je to res. In ta je odgovoril, da je res odstopil begu Biševiču 1150 hektarov gozda, to pa kot poravnavo z Biševičem, ki je trdil, da je bilo 2700 hektarov tega gozda pred okupacijo bilo last njegove družine. Vlada je zaslislala kmete; eden del kmetov da je izpovedal ugodno za bega, drugi pa nasprotno zato se je vlada z begom pogodila. Sedaj pa javlja „Reichspost“, da vlada ni vršila poizvedbe pri kmetih, predno je gozd odstopila, ampak so kmetje za celo stvar zvedeli šele, ko je prišla komisija, da odmeri gozd in postavi mejnike. Še le potem, ko so kmetje proti podelitvi vložili protest, je vlada tekoma tek. mesca pro forma odredila poizvedbe, ki pa nikakor niso

izpadle v prilog Biševiča. S tem nepostavnim darom so nekateri vasi, ki so imele pravico do uživanja uničene, še celo studence za pitno vodo so kmetom vzeli. Tako vlada Burian v Bosni; najprvo bosanska banka, sedaj pa še ta škandal. Potem pa se še nekateri čudijo, zakaj naši poslanci obstruirajo!

POLITIČNE DROBTINICE.

Turki so praznovali tedni z velikimi slovesnostmi obletnico proglašenja konstitucije. — Razmerje med Grško in Turčijo je zaradi Krete silno napeto. Turki se oborožujejo, na Grškem so pa prišli na sled veliki zaroti častnikov proti kraljevi rodbini. Odpustili so iz vojske 102 častnika. Dosedaj so bili voditelji grške vojske kraljevi principi. Ti pa niso nič skrbeli po zadnji za Grke tako nesrečni turško-grški vojski, za obnovev, reforme in pojačenje vojske. Sedaj, ko bi hoteli Krečani priti pod grško krono, pa Turčija tega ne dovoli in žuga z vojsko. Grki se čutijo oslavljeni in znajo, da bi tudi v tej vojski s Turki podlegli; odtod nezadovoljnost proti kraljevi rodbini, posebno prestolonasledniku. Grški kralj je odredil, da stopijo na čelo grške vojske tuji častniki. — Po padcu ministrskega predsednika francoskega Clemenceauja se je z ozirom na bližnji obisk ruskega carja na francoskem Briandu posrečilo kmalu sestaviti novo vlado. Ta Briand je tisti minister, ki je sestavil proticerkvene postavbe. Španci so zapleteni s vojsko s Kalibi v Afriki. Špancem gre trda. Te dni so zgubili 400 mož. Kabili so izvrstno oboroženi. — Angleži se boje Avstrije. V angleškem drž. zboru je lord admiral rekel, da mora Anglija zato povspešiti gradnjo svojih ladij, ker misli tudi Avstrija v kratkem graditi 4 velike vojne ladije. — Kakor so to pred letom evropske vlade čakale, da izdihne Turk dušo in si razdele med seboj njegovo premoženje, ravno tako sta čakala smrti Perzijancev Rus in Anglež. Tu je pa naenkrat nastala revolucija v Perziji. Mladi perzijanci so premagali vojsko šaha, ki je bil pod ruskim vplivom. Mladoperzi pa nočejo nič slišati o kakem kosanju Perzije in Rus in Anglež stojita z dolgim nosom.

NOVICE.

n † Monsignor Karol Fabris. — Minolo nedeljo, dne 25. t. m. je umrl v Trstu v svojem stanovanju preč. monsignor Karol Fabris kanonik-sholastik stolne cerkve sv. Justa. — Pokojnik je zadnji čas sem bolehal in zato si je šel iskat zdravja v Tržič v Furlanijo. A mesto zdravja je našel smrt. V Tržiču ga je zadela kap, tam je bil še previden s sv. zakramenti, potem pa prepešan v Trst v svoje stanovanje, kjer je kmalu izdihnil. Pokojni monsignor Fabris se je poročil v Roču dne 24. decembra 1833. leta. Gimnazijske študije je dovršil v Pazinu in Trstu, bogoslovje pa v Gorici. Ker je bil še premal za mašniško posvečenje, je moral pol leta čakati kot diakon. Kot tak je bil tudi služboval pri pok. škofu Jerneju Legatu kot hišni kaplan in kot tak tudi suprilal mesto veroučitelja na c. k. gimnaziji v Trstu. Dne

Te neotesance obdelam... jih preobrazim... predelam v socialdemokrate... treba je reformacije... V Boga verujejo... kako naivno... molijo...

Bila je nedelja. Vsi so vstajali bolj veseli. Razum matere so se opravičevali v cerkev. Mati je mislila iti pozneje k drugi maši. Nekaj časa so hodili krog po hiši, konečno je oče potresel sina, da se vzbudi. Reče mu, naj se opravi in gre v cerkev.

„Tja jaz ne zahajam“, je odvrnil nejevoljno. „Jaz sem socialni demokrat in — ateista.“

„Kakor iz testa“ izgledaš res, nego sedaj pojdeš z nami. Kaj v mestu nisi zahajal v cerkev?“

„Ne, to so zastarele stvari. Jaz sem se dvignil nad vaše predsodke.“

„Potem se ne čudim, da izgledaš tako. Zapustil si Boga in se vtopil v hudobnem svetu.“

Mati je sklepala roke in solze so ji močile vela lica.

„Tega vi oče ne razumete“, je odvrnil Jožef. „Dandanašnji svet potrebuje reforme in mi smo se združili, da odpremo nevednemu ljudstvu oči.“

„Kakor kaže v raju Adamu in Evi“, je pristavil trpko oče.

„Ljuba mati božja“, je vsliknila mati. „Sin, kako si se spremenil!“

„Jaz vas bom učil živeti brez Boga po naših naukih in videli bode, kako bo vse dobro“, je razlagal Jožef. „Dandanašnji svet potrebuje reforme in mi smo se združili, da odpremo nevednemu ljudstvu oči.“

Ko bi bil ostal doma“, je govoril oče

24. dec. 1856. leta je bil v mašnika posvečen. Nato je služboval po eno leto kot duhovni pomočnik v Novemgradu (Cittanuova) in v Opertju. Leta 1859 je prišel kot kooperator v Buzet in tu je leta 1883 prišel za župnika k sv. Jakobu v Trst. Pet let pozneje leta 1888 je pokojnik postal župnik cerkve Nov. sv. Antona. Tu je bil tudi imenovan za častnega kanonika stolnega kapitlja, za konsistorialnega svetnika in kanonika skolasitika v stolnem kapitelju pri sv. Justu in kot tak je tudi umrl. Poleg tega je opravljal tudi službo dekana trž. okrožja in je kot škofijski komisar nadzoroval na občinski gimnaziji in v ljudski šoli v spodnji okolici tržaški. Leta 1906 je obhajal svojo zlato mašo. Ob tej priložnosti je bil od cesarja odlikovan z viteztvom železne krone III. reda. To odlikovanje kakor tudi vse druge časti, ki jih je pokojni prejel od cerkvene oblasti, so bile v polni meri zaslužene. Saj je blagi pokojnik skozi dolgo vrsto let opravljal svoje duhovske dolžnosti z največjo vestnostjo in to bodisi kot župnik in nadzornik ljudskih šol v Buzetu bodisi pozneje kot župnik dveh najtežjih tržaških župnij, kakoršne so župnija sv. Jakoba in sv. Antona Nov.

Da je skrbel kot pravi duhovnik za blagor svojih župljanov in svojih cerkev, dokazuje tudi njegova oporoka, v kateri zapušča vse svoje premoženje — nad 60 tisoč kron — v nabožne namene. Iz testamenta posnemamo te-le določbe: Vse pohištvo, srebrnine in umetnine se imajo prodati in s svoto, ki se bo za nje dobila, naj se ustanove večne maše pri župni cerkvi v Roču. Vse svoje knjige in povrh še 10 tisoč kron zapušča škofijskem konviktu v Trstu. Župni cerkvi v Buzetu zapušča tisoč kron, župni cerkvi sv. Jakoba v Trstu tisoč kron, župni cerkvi sv. Justa v Trstu tisoč kron, župni cerkvi v Roču tisoč kron, župni cerkvi v Humu tudi tisoč kron. Dalje zapušča ubožcem župnije Buzet, Roč in Hum po tisoč kron, ubožcem župnije Nov. sv. Antona v Trstu 2000 kron, ubožcem župnije sv. Jakoba in župnije sv. Justa po tisoč kron. Te svote bodo razdelili župniki med ubožce svojih župnij brez razlike narodnosti. Sirotišnici sv. Jožefa (Orfanatrofio s. Giuseppe) in sirotišnici „Casa Nazaret“ zapušča blagi pokojnik vsaki po 5 tisoč kron. Bratovščini presv. Srca Jezusovega pri Novem sv. Antonu zapušča tisoč kron, bratovščini sv. Joahima in sv. Ane istotam tudi 1000 kron. Istotako zapušča za župno cerkev sv. Vincenca K 000, kapucinom v Trstu pa tisoč kron za eno večno mašo. Župni cerkvi sv. Antona Nov. zapušča 20 tisoč, cerkev pa mora plačati mesečnih 40 kron pokojnikovi postrežnici Ivani Stefančič, dokler živi. Svoji lahariji zapušča pokojnik 1000 K. Italijski Marijini družbi zapušča 300 K, slovenski pa 700 K. Spomnil se je tudi cerkvenikov v Buzetu in pri Nov. sv. Antonu. Kar bi še preostalo od njegovega premoženja, naj škofijski ordinarijat razdeli po svoji misli med uboge cerkve v Istri. — Za eksekutorja testamenta je imenovan prelat monsignor P. Flego.

Pogreb pokojnega monsig. Fabrisa se je vršil minoli torek ob 10. uri iz hiše žalosti ulica sv. Mihaela v stolnici sv. Justa ob veliki udeležbi duhovščine in ljudstva. K pogrebu so prišli tržaški in koperski kanoniki, 21 svetnih in mnogo redovnih duhovnikov. Sprevod je vodil do stolnice prošt monsignor Petronio. V cerkvi je daroval slovesno mašo zadušnico mons. Flego, ki je vodil potem sprevod tudi na pokopališče k sv. Ani.

Blagemu pokojniku svetila večna luč! n Goriški knez nadškof dr. Sedej je šel, kakor poroča goriški „Primorski list“ na počitnice v Sekovo na Štajersko, kjer ostane do

gromko, „in bi te ne pustili v mestu, bi nam prihranil to žalost in sramoto. Denar, težko prislužene krajcarje, ki smo jih izdali za te, bi raje vrgli vrgli preč in bolje bi bilo, kakor da smo zredili sina brezbožnika. Pokazal si, v kake brloge si zahajal in kake nauke si poslušal. Ljubši so ti, kakor nauki osivelih starišev. In ti mlečnozobnež bi sedaj rad učil nas?“

Jezno je pristopil k sinu.

„In ti, strupeno seme, tukaj ne boš sejal razdora in preprirov. Naš rod je bil vedno pošten, in iz naše hiše ne bo vzhajala ljulika. Jaz se ti postavim po robu in če drugače ne bo šlo...“

Tu si je oče od žalosti zakril obraz z roko in odšel.

Marija, sestra pa je tolažila jokajočo mater.

Ivan pa je stopil pred brata. „Vidiš nemir in tugo, ki si prinesel iz tuje v našo hišo. Zakaj nisi raje ostal tam, kjer si bil!“

Mati pa je klicala:

„Sin, sin! To sem morala dočakati od tebe. Ali se spominjaš prvega sv. obhajila. Kako si bil takrat srečen, blažen. In to pobožno krščansko življenje se ti ne dopade, Jožef?“

Prijela ga je za groko in nadajevala s hladnim, tujim glasom:

„Glej Jožef! Jutri greš k naboru. Potrdijo te in kaj imaš od tega. Vojak boš in tem velja molčati. Pu-ti te stvari, ne vznemirjaj ljudi, ne delaj sramote. Pazi in glej, da te Bog ne kaznuje za tvoje brezbožne besede.“

Jožef ni odgovarjal. Ni ga ganil jok ma-

14. avgusta. Spremlja ga njegov tajnik veleč. g. dr. Ličan.

n Koperski kapitelj odlikovan. Prevzvišeni g. škof dr. Nagl je poskrbel za posebno odlikovanje prvega dostojanstva v koperskem kapitelju. Vsled prošnje tržaškega škofa je namreč sv. Oče Pij X. dovolil za vedne čase, da sme vsakokratni koperski prošt rabiti škofovske insignije (usus pontificalium). Dosedaj tega ni smel, izvzemši če je bil apostolski protonotar.

n Spremembe v duhovščini. Č. g. Marij Arbanassich pojde iz Brezovice za kaplana v Buje. Č. g. novomašnik Magdič Franc pa pojde za kaplana v Brezovico.

n Smrtna kosa. V četrtek zjutraj je umrla v Rojanu po daljšem hiranju gospa Milica Boltar, soproga c. kr. pristava drž. železnice g. Hermana Boltarja v 31. letu starosti. Pokojnica je bila hči iz uzorne družine g. Antona Valentiča, šolskega ravnatelja v pokoju. Bila je vzgledna soproga, mati in krščanska žena. Z največjo pobožnostjo je prežela sv. zakramente in iskala v svoji dolgi in mučni bolezni tolažbo pri Bogu. Vsemogočni naj poplača njeno zvestobo! Soprogu, otrokama in družini Valentičevi naše iskreno sožalje. Slovenskemu narodu pa daj Bog še veliko takih žena, kakoršna je bila pokojna Milica. — Pogreb se je vršil večer ob veliki udeležbi iz hiše žalosti na Skalasanti v rojansko cerkev, potem pa na pokopališče na Opčinah.

n Ponesrečeni prof. dr. Tarlao se kakor poročajo iz Gorice bolje počuti. Rana se bo kmalu zacelila. Slišimo, da gospod profesor že mašuje. Sedaj biva v Gradežu. Želimo mu čim prej zopet popolnega zdravja.

n Volitve za goriški deželni zbor so že razpisane, in sicer bo volila splošna kurija 26. septembra, eventualna ožja volitev se bo vršila 5. oktobra. Kmečke občine bodo volile 10. oktobra, event. ožja volitev se bo vršila 17. oktobra. Mesta in trgi volijo 21. oktobra, ožja volitev bo pa 26. oktobra meseca. Trgovska in obrtna zbornica voli 20. oktobra, a veleposestvo 30. oktobra. Eventualna ožja volitev v veleposestvu se vrši naslednji dan 31. oktobra. Volitev v splošni kuriji in pa ona iz kmečkih občin padeta na nedeljo.

n Sestanek slov. kat. narodnega dijaštva se vrši letos v Ljubljani dne 30., 31. avg. in 1. sept. po tem-le vsporodu:

Dne 30. avgusta ob 7. uri pozdravni večer v veliki dvorani hotela „Union“. Dne 31. avgusta občni zbor „Slov. dijaške zveze“. Ob 8. uri sveta maša v stolnici. Po maši zborovanje v veliki dvorani Uniona. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora 2. Poročilo društvenega odbora 3. Poročilo revizorjev 4. Volitev novega odbora 5. Sprememba društvenih pravil in poslovnik 6. Slučajnosti. Po kosilu zborujeta do 4. ure odbora organizacijskih odsekov, nato se vrši predavanje: Naše obrambno delo. Tovariš A. Ogrizek. („Zarja“). Ob 8. uri prijateljski večer gg. starejšin slov. kat. akad. društev „Danice“ in „Zarje“.

Dne 1. septembra: Ob 8. uri sv. maša v stolnici. Ob 9. uri začetek zborovanja v veliki dvorani „Uniona“. 1. Slovensko vseučilišče in Jugoslovani. Tov. J. Mazovec („Danica“). 2. Profana in teološka znanost. Tov. Ign. Omahen, bogoslovec (Ljubljana). Popoldne ob 3. uri: 1. Zgodovina naše ljudske izobrazbe. Tov. Fr. Kovač („Zarja“). 2. Dijaško in socialno delo. Tov. A. Vebl („Danica“). Ob 8. uri zvečer: Komerz v veliki dvorani „Uniona“.

Pozor! Vse tovariše, ki se nameravajo udeležiti sestanka opozarjamo, da se priglase najpozneje do 15. avgusta 1909., da bo mogel pripravljavni odbor vse potrebno ukreniti

tere, ne dobra beseda. Čutil je, da doma niso tla za njegove nauke. V gostilni pri kozarcu vina in tobakovem dimu, v šumu in težkem, nezdravem zraku je polje veliko rodovitnejše za njegova načla. Večerja zvečer je začel in danes bo nadaljeval.

Jožef je pozajuterkoval, vzel palico ter odšel.

Pa ni šel v cerkev.

Doma je mati jokala nad izgubljenim sinom on pa se je oblastno sprehajal po vasi, kadil in vrtil palico. Čakal je, da pojdejo ljudje iz cerkve.

Češki narod je jako pobožen, posebno med kmetstkim ljudstvom je globoko vkorenjena sv. vera.

Jožefu je bilo dolgočasno. Predolgo mu je trajala služba božja.

Tam pred Smrekarjevo hišo je sedel stari ded in molil rožni venec. Velik pes je ležal ne daleč preč.

„Kaj pa delate?“ je vprašal mladi krojač.

„To, kar bi imel tudi ti storiti“, odvrne starček. „Kje pa je tvoja cerkev?“

„Takah praznih ver sem se že davno otesel. Ni to za mene, izobraženega človeka“, je rekel oholo Jožef.

„I, kdo si pa?“ se je razvnel starec. — „Menda si v mestu, namesto učenja pohajkoval in ponočeval, da si tako zabredel. Brezverske družbe so ti dalec preč, kakor vse drugo.“

In starec se je razvnel, da jo je Jožef odkuril na drugo stran.

(Konec prihodnjič.)

svoji nadutosti predstavljal. Ampak, da bi sprejemali „gospoda“ tako, tega pa ni pričakoval.

„Čakajte! Predručiti vas hočem, izobraziti in olikati“, je sklepal sam pri sebi.

Doma so ga skoraj spoznali. Stariši in brat ter sestra so mu srčno stiskali roko.

Materi, tej skrbnej materi pa ni ušlo blede, suhljato lice sinovo. Marija je precej prinesla nekaj za prigrizek. In govorili so in si pripovedovali raznih reči.

„Kako širok klobuk ima“, je pripomnil Ivan.

„To je naš znak z rdečo kravato“, je odgovoril Jožef. „Tudi tebi sem prinesel.“

„Ali si muzikant ali celo komedijant“, se je zasmejal oče, mož poštenjak in delaven bajtar.

„To je znamenje naše družbe socialdemokratov“, je ponosno odvrnil Jožef.

V tem je prinesla Marija južino.

Jožef je sedel in ne da bi se po stari domači navadi prekrizljal, je začel jesti.

V očetu je vzkipeo, a premagal se je. Ni hotel karati sina koj prvi dan. Precej po jedi se je odpravil Jožef v vaško gostilno, da se pokaže med ljudi. — Ostal je tam do pozne noči.

„Še ogrel se ni doma, že gre v gostilno, kakor bi mu oin drugi ljudje ljubši kot mi“, se je razjezil oče.

Okoli polnoči je prišel domov. Mati ni spala in je čula suni, čel sinov kašel. V spanju se je premetaval, in govoril, zdaj bo lesto no ječal. Čula je, kako je govori v pretrganih stavkih.

Vas bom že naučil... pokazal vam bom... dobro prišel sem... dobro da sem prišel

Vsako naj tudi naznani, ali se želi udeležiti skupnih obedov. Obenem lahko javi svojo udeležbo na socialnem tečaju pri sv. Joštu, ki se bo vršil po ljubljanskem sestanku začeni 2. septembra popoldne. Trajal bo dne 3. septembra celi dan in končal 4. sept. popoldne. Vodila ga bosta gg. dr. J. Evg. Krek in prof. E. Jarc. Vse priglasitve sprejema: Stan-ko Mašič, stud. iur., Ljubljana, Zalokarjeva ulica 10.

Veseli nas, da gre tudi nekaj dijakov iz Trsta na sestanek katol. narodnega dijaštva v Ljubljano in na socialen kurz v Št. Jošt. Bog daj, da bi se vrnili navdušeni za zdravo dijaško gibanje, kojega na tržaških tleh tako bridko pogrešamo.

n **Razpisano** je mesto profesorja cerkvene zgodovine v centralnem semenišču v Gorici. Tozadevne prošnje je treba predložiti vsaj do 15. oktobra t. l. naslovivši jih na knezodoljski škofski ordinarij v Gorici. Izpiti bodo 21. in 22. oktobra.

n **Pogreb Don Karlosa.** Pogreb vojvode Madriškega se je vršil v našem mestu pretečni petek popoldne ob 6. uri. Povsod po ulicah se je nabralo veliko radovednega občinstva, ki je mislilo, da bo videlo bogve kaj. Pa se je precej goljufalo. Ob 5 uri in pol popoldne se je odpravila duhovščina iz stolnice proti postaji južne železnice. Oficiator je bil mons. Sincich spremljan od 12 duhovnikov, med katerimi so bili mestni župniki. Na povratku iz postaje proti stolni cerkvi so vozili spredaj voz poln vencev, potem je sledila duhovščina, končno šesterovprežni voz z rakvijo, kateri so sledili pokojnikov sorodniki. Posebno mnogo ljudi se je nabralo na stopnicah nad montuškimi tunelom. V stolni cerkvi je bila rakev postavljena na posebej pripravljen katafalk. Mrlica so pustili vso noč v cerkvi, kjer so se vrstili v čuvanju in molitvah menihi in redovnice. Naslednjega dne je daroval pr. č. mons. Petronio slovesno miso zadušnico, hkrati pa je bilo po raznih oltarjih še enajst tihih maš za pokojnika. Po sv. maši so se opravile slovesne obredne molitve, nakar je bil mrtvec položen v družinsko rakev v stolni cerkvi, kamor je bil nekdanj pokopan tudi njegov oče. Pogreba so se udeležile najvišje oblasti.

n **Županstva, župni uradi, slovensko izobraženstvo, pozor!** V „Slovenec“ beremo slepeči prepovedni oklic: Tekoče desetletje gre h koncu. Novo ljudsko stetje je pred vrati. V svrhu pravičnega poslovanja so dobila vsa okr. glavarstva polg drugih navodil tudi naloge eminentne važnosti, da urede in sestavijo pravilni „krajevni imenik“. K sodelovanju so poklicani in zavezani vsa županstva, ki morajo z največjo natančnostjo izpolniti določene formulacije, zlasti „Dodatek k sestavi imena krajev in izbaeniti vsa smešna, spakreda a, potvorjena in nepravilna slovenska imena, prave spake, nad katerimi se je doslej jezil ali smejal vsak zaveden Slovenec. Če so se pri zadnji ljudski štetvi leta 1900 vsled ne natančnih poizvedb, nezadostnih informacij, ali malomarnosti poklicanih faktorjev vrinile obžalovanja vredne napake in naš lepi jezik sramoteče potvare, se to ne sme več zgoditi in skrajna potreba je, da se jih za vselej iztrebi in da postane pisava od sedaj pravilna in stalna. Vsa glavarstva in županstva na Slovenskem naj vestno izvrše svojo sicer težavno a kulturno nalogo. Obrnejo naj se za morebitne informacije do župnih uradov ali šolskih vodstev, da bomo imeli za naprej res pravilno slovenska imena vasi, trgov in mestel in krajev, ker sicer bi morali se prihodnje desetletje v svojo sramoto gledati v uradnih dopisih in knjigah, zemljepisnih kartah, krajevnih napisih itd. vnebovpijoče potvare. Za to potrebno narodno in kulturno delo naj se zavzame vse slovensko časopisje s primernimi pojasnili o važnosti te zadeve in vse slovensko izobraženstvo naj se zgane, da bodo naša županstva slovenskim imenom dosegla pravilnost in čast, ki jim gre v javnosti in uradih.

n **Štrajk v ajdovski predilnici.** Ta štrajk ki traja sedaj že sedem tednov, se je v zadnjem tednu zelo poostiril. Minolo nedeljo je prišlo celo do krvavih izgrediv. Po shodu, na katerem so govorili Dr. Mandič in drugi, je šlo delavstvo — kakih 700 oseb — v tovarno po odgovor ravnatelja Amanna. Ko je ravnatelj videl, da se bliža toliko ljudi njegovega stanovanja, je počel streljati iz samokresa na delavce. Dva delavca sta bila ranjena. Delavstvo je bilo vsled tega razdrženo in je napadlo tovarno, pobilo šipe in napravilo veliko škodo na strojih. Ravnatelj je izjavil, da raje zapre tovarno, kakor pa da bi ugodel delavcem, ki zahtevajo 20 odstotkov poviška in odslovitve dveh uradnikov. Škoda, ki so jo povzročili nedeljski izgredivi, je zelo velika. Uvedena je sodnijska preiskava. Ajdovski župan in podžupan sta šla k cesarskemu namestniku v Trt, kjer sta se poldrugo uro pogovarjala o položaju in izrazila prošnjo, da bi namestnik zastavil ves svoj upliv, da se štrajk čim prej reši. Vsled stavke zastaja namreč vse občinsko gospodarstvo in bati se je še novih spopadov.

n **Maše ne bo.** Kje, kdaj? Maše ne bo na letošnji glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, ki se vrši dne 8. avgusta. Tako vsaj kaže od liberalnega načelstva izdani program. Prejšnje čase je bila maša v zporodu.

n **Gospodinska šola v Ljubljani.** Meseca oktobra se otvori dva ajsti tečaj gospodinske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom

čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, vzvzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spijša in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istovak vežbajo v gospodinjskem knjigovodstvu ter ravnanju z bolniki in pa z bolno živino.

Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditja nemškemu jeziku.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kuravo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvnih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjsko šolo, morajo:

1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk;
2. znati čitati, pisati in računati;
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;

4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške;

5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se v gospodinjsko šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

n **Nemška gimnazija v Gorici.** — Šolsko leto je končalo dne 8. t. m. Iz letnega poročila posnemamo sledeče: Statistika izkazuje vštevil pripravnikov dijakov začetkom leta 616+7, koncem leta 585+6. Na tej nemški gimnaziji je bilo 35+4 Nemcev, Italijanov in Furlanov 253+2; Slovencev 290, Hrvatov 5, Madžara dva. Odličnjakov je bilo 68, sposobnih za prestop v višji razred 387, na splošno sposobnih 50+1, ponavljalni izpit jih ima 16+2, zaostalo jih je 56+1, zaradi bolezni je dopuščenih pozneje k izpitu 8+2. Izmed profesorjskega osebja je bilo koncem leta 10 Nemcev, 6 Italijanov, 12 Slovencev, od teh 2 pomožna kateheta in eden učitelj pripravnic. Šolsko poslopje je zelo revno, niti ne zadostuje za toliko razredov in toliko število dijakov. Pomagajo si s tem, da imajo pouk v slovenščini za višje razrede v drugi hiši in sicer v palači Strassoldo na trgu sv. Antona. Risanje in telovadbo imajo v ženskem učiteljskem. Gimnazijsko poslopje nima ne svoje kapele ne sobe za pouk v fiziki. — Bolje bi bilo, da bi se knjižnica prenesla raje iz gimnazijskega poslopja, ker je v stari in in trlihi hiši prava nevarnost, da se enkrat poruši na glave dijakov v VII. in VIII. razredu, ki imajo svoje šolske sobe pod ogromno težo 30 tisoč zvezkov. Velika zanimivost letnega poročila nemške gimnazije goriske pa je gotovo ta, da je priobčil g. Prof. dr. Capuder v njem svojo študijo: „O luteranstvu na Goriskem“ v slovenskem jeziku. Res dobro, da je vstal mož, ki je brez strahu stopil s slovenščino na dan. Čemu bi se slovenske stvari obravnavale v nemškem jeziku?

n **Pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metoda** pri sv. Jakobu uljudno vabi svoje pevce, naj redno zahajajo k pevskim vajam, ki so vsako sredo in petek od 8. do 10. ure zvečer v prostorih, kjer je bil prej policijski komisariat (v hiši g. Preloga.) Vabijo se tudi nove pevske moči. Pevski zbor priredi dne 5. septembra t. l. svojo veselico v dvorani Narodnega doma v Barkovljah. Program obsega petje, godbo in igro. — Miloš Švab, načelnik.

n **Novi ravnatelj poštnega urada v Trstu** je postal dosedanj višji poštni kontrolor Št. Suppan.

n **Važna določba sv. Stolice za Bosno.** Sv. Oče je odredil, da morajo v bodoče spadati vsi duhovniki in verniki grškega obreda v Bosni pod duhovno oblast onega rimskokatoliškega škofa, v kojega škofiji bivajo. — Tako bodo prišli sedaj mnogi katoličani grškega obreda, ki so spadali dosedaj pod ogerske škofe, pod duhovno oblast nadškofa Stadlerja v Sarajevem.

n **Ubijavač lastnega brata oproščen.** Pred ljubljanskimi porotniki je bil oproščen te dni Anton Dolinar iz Loga, ki je bil v naglici in jezi ubil svojega brata. Uboj se je bil zgodil tako. Franc Dolinar, brat toženec je bil prišel enkrat pijan domov, napal očeta in ravnal grdo z njim. V tem hipu je stopil v

sobo Anton Dolinar in je skušal rešiti svojega očeta. Ko je pa videl, da ne opravi ničesar, je vzel sekiro in udaril z njo svojega brata po glavi ter ga na mestu usmrtil. Toženec se je na razpravi izgovarjal s tem, da vsled jeze nad grdim ravnanjem svojega brata nad očetom, ni vedel kaj dela. Sodnija ga je na pravorek porotnikov oprstila.

n **Grad Miramar** bo od drugega avgusta dalje občinstvu zaprt, ker pride tjakaj bivati nadvojvodinja Marija Jožefa. Park pa ostane še nadalje odprt do nove odredbe.

n **Zrakoplovec padel v morje.** Zrakoplovec Latham, ki je hotel s svojim letalnim strojem zleteti iz Francoskega na Angleško, je padel dva kilometra pred mestom Dover v morje. Ladja, ki ga je spremljala in nanj pazila, ga je pobrala iz morja in rešila njega in njegov letalni stroj. Zrakoplovec in stroj sta nekoliko poškodovana.

n **Nagla smrt v kopališču.** V sredo zjutraj se je šel kopat v Buchlerjevo kopališče v Trstu mladenič star okoli 20 let. Komaj se je bil slekel in šel v vodo, so opazili drugi kopališki gostje, kako je revež začel mahati z rokama. Nekdo je hitro skočil v morje in privlekel mladeniča že mrtvega iz vode. Zdravniki so našli, da mu je počila srčna žila. Doma je bil menda iz Nabrežine.

n **Deželno razstavo** bodo baje kmalu otvorili v Kopru. V zadnjem škofjskem uradnem listu beremo navodila za gg. duhovnike, ki bi hoteli poslati na razstavo cerkvene umetnosti, katerih ni malo po istrskih cerkvah.

n **Zadružni kurz** za duhovnike in učitelje se prične 9. avgusta dopoldne. Kdor se ga želi udeležiti, naj prijavi svojo udeležbo zadnji čas do 4. avgusta, da se ve vse potrebno urediti. Zglaste sprejema Zadružna zveza v Ljubljani.

n **„Sherlock Holmes“ umrl.** Listi poročajo, da je sedaj umrl resnični Sherlock Holmes, to je tisti mož, ki je služil slavnemu angleškemu pisatelju Conan Doyleu za predpodo junaka njegovih zanimivih romanov, v katerih tako nikavo opisuje, kako je ta ali oni zločin prišel na dan. Nekateri teh romanov so prevedeni tudi v slovenščino. Sherlock Holmes pa je bilo samo izmišljeno ime, ki ga je dal pisatelj temu svojemu junaku, v resnici pa se je glasoviti angleški policist klical Filip Beague. Ta se je poročil leta 1860 in prišel v London 20 let star brez vsake omike. S početka je delal kot težak v luki, potem pa kot mornar na neki ladiji. Ker je enkrat padel raz visoko jamboro na ladiji, ni bil več za mornarsko službo, v kateri pa si je bil nabral veliko skušenj, ki ji je pozneje tako spretno uporabil. Vstopil je v službo k nekemu učenjaku in mu pomagal v kemijskem laboratoriju. Od nekdanj ga je zanimalo, kako priti na sled zločinu. Ko ni mogla 1. 1886. londonska policija nikakor priti na sled neki drzni družbi ponarejalec denarja, se je ponudil v njeno službo Filip Beague in kmalu se mu je posrečilo najti vse tičke. Takoj je zaslovelo njegovo ime. To je bilo od sedaj njegovo delo do smrti. Še sedaj malo pred smrtjo je izvršil slično veliko delo, ker je prišel na sled veliki indijski zaroti. Toda še predno je mogel imeti vse niti v rokah, ga je pograbila nemila smrt. Prehladil se je v svoji službi in na pljučnici umrl. Težko, da bi mu našli para med vsemi policaji na svetu.

n **Sedem nadstropij visoka hiša** se je poridra. — V Peterburgu na Ruskem se je poridra sedem nadstropij visoka hiša. Zapri so inženjerja in zidarskega podjetnika, ki sta zadržila nesrečo s tem, da sta rabila preslab material. Iz razvalin so izvlekli 25 mrtličev, deveterimi manjkajo glave.

n **Vlak se je ustavil v tunelu.** — Na eni ogrski železnici se je pripetil te dni posebne vrste slučaj. Vlak je imel en voz previsoko obložen s senom in ko je ta previsok voz zavozil v tunel, ni mogla lokomotiva speljati vlaka skozi tunel. Razni vlaki so imeli vsled tega precejšnje zamude.

n **Srbski kraj Peter** je resno obolel. Biva s svojo hčerjo v Ribarska Banja. To je neko letovišče, ki mu je je daroval eden izmed rotnikov in morilcev pokojnega kralja. Kralj ne more že več noči spati.

n **Za „Slovensko dijaško zvezo“** naj se pošiljajo vsi doneski na naslov: Ciril Sedej, stud. iur. Cerkno, Primorsko.

n **Najstarejši katoliški duhovnik umrl.** V Liševu, okraj Kulm, na Nemškem je umrl čekan Stanislav Machorski v visoki starosti 102 leti.

n **Debela toča** je padala te dni krog Maribora na Štajerskem. Kakor beremo v mariborskem listu „Straža“, ne pametijo niti najstarejši ljudje take toče. Padla je pa tako debela, kakor pesti desetletnega otroka. Letina je povsem uničena, grozdje plava kar po potokih. Toča je pobila tudi veliko male divjačine in kuretnine ter razbila mnogo opekah na strehah.

Hiše, ki so z opeko krite, so vse razkrite, ker vsa opeka je potrta popadala na tla. Sadja ni ostalo niti enega na drevesu. Gorica je za par let uničena; grozdje plava po potokih. Ta toča se je usipala brez vsakega dežja. Kaj takega tudi na starejši ljudje ne pomnijo. — Tudi po Gorenjem Štajerskem je toča v par minutah vse pobila. Vse je golo. Tudi okna so razbita. Na stotine redbin obupuje. Osební vlak, ki prihaja iz Budimpešte, je toča dobila pri postaji Omrož. Toča je pobila na vlaku vsa okna. Potniki so se skrivali pod klopni, da jih ni ranilo steklo. Škode je več milijonov.

Abiturient Kolenc, ki se je takrat vozil na kolesu, je bil s tako silo zadet od toče, da je nezavesten padel s kolesa in se močno ranil. Mesto Ormož je kakor opustošeno. Vsa opeka na strehah je razbita, drevesa so gola, vse je uničeno. Človeku se zdi, kakor bi tu divjal ameriški tornado.

n **Nesreča na Triglavu.** Na severni strani našega gorskega velikana se je ponesrečil dunajski učitelj Lass. Plezal je po vrvi na jako strmi steni, a spodrsnilo se mu je in nesrečnež je padel v globočino. Še le čez več dni so ga našli hribolazci, seveda kot mrtliča. — Kakor pravijo zadnja poročila iz Mojstrajne pod Triglavom, so ponesrečenca pokopali na tamonjše domače pokopališče. Gniljiv pogreb se je vršil v pondeljek zjutraj.

n **Zopet nesreče v Gorah.** Pri Moserbodnu no Solnograškem je padel 36 let star sodnik dr. Franc Tampier v prepadih s popolnoma razbito glavo obležal mrtve. — V štajerskih gorah se je ubil blagajnik Leonhart iz Lipaskega. — V gorah pri Gmundenu je padel v prepadih hribolazec Heberten in obležal z zlomljenimi rokama.

n **Potok se je pogreznil.** — Potok, ki teče pri Zatični na Dolenjskem skozi „Mrzlo polje“ se je kar nenadoma posušil. Vzrok je neka razpoklina na dnu potoka, v katero se pogreza sedaj vsa voda. Na kraških tleh niso take razpokline nič redkega. Zato nimamo po dolinah nič vode, ker odteka skoro vsa voda skozi take razpokline v podzemne jame. Ljudje pri Zatični so zelo potrpi, ker bodo vsled tega trpeli pomanjkanja vode.

n **Iz Francoskega na Angleško po zraku** To pot, ki meri preko morja na najožjem mestu 28 kilometrov, je te dni preletel francoski zrakoplovec Blierot. Porabil je za to pot samo 23 minute. Angleži so ga sprejeli z velikim navdušenjem in pravijo, da mu postavijo celo spomenik v angleškem mestu Dover. Letalni stroj je imenitno funkcional, spremljala ga je sicer za slučaj nesreče ladija, katere pa pogumni zrakoplovec sploh ni rabil.

n **Povožena** je bila na postaji Križ-Cesta vipavske železnice priletna ženska Kalin iz Nemške. Revica je bila gluha in ni opazila prihajajočega vlaka. Kolo ji je strlo glavo in desno roko. Kmalu je izdahnila. Pokojnica je hodila vsak dan k maši. Duhovno pomoč ji je delil en duhovnik v zadnjih dneh.

n **Postrežnice-tatice.** Splošno tožijo ljudje čez postrežnice bolnikov v naši tržaški mestni bolnišnici. In ne brez vzroka. Mnoge zane-marjajo bolnike in ravnaajo z njimi brez vsake ljubezni, niti tega, kar jim je od zdravnika predpisano, jim večkrat nočejo dati ali storiti. Sedaj te dni pa so prišli na sled zopet novim neredom. Nekatero postrežnico so domov nosile razna jedila, ki so spadala v hišno ekonomijo mestne bolnišnice. Glavne tatice je vodstvo odstranilo in opustilo iz službe.

n **Praktično-teoretični tečaj za babice.** S 1. oktobrom 1. 09. se odpre na c. k. učiteljsku za babice v Trstu praktično teoretični tečaj v slovenskem jeziku. Ženske, ki se žele udeležiti tega tečaja, ne smejo biti stare nad 40 let; ako niso omožene, morajo biti stare nad 25 let.

n **Uršulinski samostan** v Idriji so otvorili zadnjo soboto. Poslopje in kapelico je blagoslovil ljubljanski knezoškof o priliki svojega birmovanja v Idriji. Za vzgojo deklic bo tako prav dobro preskrbljeno. Ker je ena izmed sester izprašana tudi za meščanske šole, je upati, da se otvori tudi osmi razred za dekleta. Otroški vrtec in gospodinjsko šolo bodo odprli na jesen.

n **Imate li kaj otrok?** — Tako navadno poprašujejo hišni oskrbniki družine, ki si iščejo sedaj ob 24. avgustu novo stanovanje. Družine, ki imajo več otrok, dobe le težko primerno stanovanje. Prošiti morajo navadno od enega oskrbnika do drugega, predno dobe kako luknjico. Posebna postava bo sedaj to prepovedala, pa ne tu pri nas v Avstriji, ampak na Francoskem, kjer mislijo s tako postavo zabraniti še nadaljno padanje prebivalstva. Nič bi ne škodila taka postava tudi pri nas.

n **Mesto Tržič** (Monfalcone) v Furlaniji se v zadnjih letih čudovito hitro razvija. V zadnjih petih letih se je število prebivalstva podvojilo. Tvornine rastejo kot gobe po dežju; V Tržiču je že tudi ena ladjedelnica in tudi Avstrijski Lloyd namerava premestiti svoj arsenal iz Trsta v Tržič. V kratkem času bo zvezan Tržič s Trstom po električni železnici, tako da bi se Tržič lahko imenovalo industrijsko predmestje Trsta. Pogoji za razstrek so veliko boljši kot v Trstu, ker Tržič leži v ravnini.

Prirastek prebivalstva pa bo prihajal v prvi vrsti od Slovencev, zlasti od slovenskih delavcev. Zato je pa nujno potrebno, da Slovenci te važne postojanke ne puste več iz vidika. Določne faktorije pa opozarjamo že sedaj, da se prepreči vsako raznarodovanje Slovencev in da se jim bo pravočasno poskrbelo slovenskih šol in oznanjevanja, besede božje v maternem jeziku!

n **Iz Sv. Ivana:** Kam nameravate v nedeljo, dne 8. avgusta? Slov. kršč. soc. izobraževalno društvo Vas vabi na veselico, ki jo pri-

redi na senčnatem dvorišču Marijinega Doma. Poštene in lepe zabave bo dovolj, Tamburanje petje in igre Vam je bodo nudile v izobilju. Videli in slišali boste, kako se pravica izkazuje in kako gre zdaj sem, zdaj tja. Zanimivo, kaj ne? Torej na svidenje!

Iz okolice.

o Iz Rojana. — Izredno slovesnost, kakoršne nismo imeli že zadnjih 6 let, smo imeli v naši župniji minolo nedeljo. Č. gosp. Julij Rutar, novoposvečeni duhovnik naše škofije je pel v naši lepo okinčani župni cerkvi svojo novo mašo. Ob 9 in pol se je zbirala v okrašenem župnišču duhovščina, da spremlja novomašnika v cerkev. Istočasno se je uredila pod župniščem dolga procesija družabnic dekliske in ženske Marijine družbe z vsemi cerkvenimi zastavami. Med lepo ubranim petjem in slovesnim pritrkovanjem zvonov se je pomikal sprevod z g. novomašnikom iz župnišča v cerkev. Kakih 60 metrov pred cerkvijo je bila vsa cesta zasajena z zastavami. Za novomašnikom je stopala njegova mati, oba brata, sestra in drugi sorodniki. Ko je stopil novomašnik pred cerkvena vrata, se je sprevod ustavil in g. župnik rojanski je nagovoril novomašnika v klasični latinščini. Zatem je nagovorila novomašnika Marijina družabnica Ernesta Katz s primerno slovensko čestitko v pesniški obliki. Nato je vstopil g. novomašnik z vso asistenco v cerkev, kjer se je takoj začelo sveto opravilo. Cerkev je bila iz početka natlačeno polna, a predno je končala dolga cerkvena slovesnost, je vsled neznošne vročine marsikateremu upal pogum, da je iskal polajšanja zunaj cerkve v prostem zraku. Novomašnik je opravil sv. daritev z res vzgledno pobožnostjo in zbratnostjo pa tudi s toliko sigurnostjo, kakor bi ne bila to njegova prva sv. maša. Po evangeliju je stopil na prižnico g. Jakob Ukmar in držal slavnosti primeren govor. Slikal je katoliškega duhovnika kot Kristusovega namestnika, ki nadaljuje delo odrešenja. Gamljivo je bilo videti, ko so ob tako pozni uri vendar še vsi sorodniki in nekatere Marijine družabnice prejele sv. obhajilo iz rok g. novomašnika. Po končani sv. maši je bila zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim, nakar je g. novomašnik podelil novomašniški blagoslov. S tem je bila ob polni uri glavna cerkvena slovesnost končana. Še lepše bi pa bilo, če bi imeli v cerkvi mesto figuralnega nečerkvenega petja lepo cerkveno koralno petje, ki tako zelo pristojno resnim cerkvenim obredom. Z veseljem konstatiramo, da namerava veleč. g. župnik rojanski s časom uvesti v rojansko cerkev bolj cerkveno petje in da bi bil že sedaj dovolil nastopiti dekliski Marijini družbi s koralno mašo, če bi ne bil že prej obljubil moškemu pevskega zboru, da bo pel na novi maši. — Po končani cerkveni slovesnosti je pogostil g. novomašnik svoje sorodnike in nekatere druge povablence na svojem domu. Ob 4 in pol je imel g. novomašnik slovesen blagoslov, pri katerem je pel pevske zbor dekliske Marijine družbe. — Po peti uri je priredila Marijina družba na čast g. novomašniku in v proslavo godu svojega ustanovitelja g. Jakoba Ukmarija v Marijinem domu veselico s petjem in dvema igrama. Zabava je bila imenitna in trajala do teme. — Povabljeni gostje, posebno oni, ki niso še slišali petja dekliske Marijine družbe rojanske, se niso mogli načuditi tem srebrnočistim glasovom. Občinstvo se je le počasi in s popolnim zadovoljstvom razšlo.

Vsem Rojancanom ostane ta dan gotovo v trajnem spominu

Iz Istre.

i Iz Doline. Izobraževalno društvo ne bo imelo svoje slavnosti v nedeljo, dne 1. avgusta, ampak teden pozneje dne 8. avgusta po blagoslovu ob 4 in pol. Na to se opozarjajo vsi povabljeni. Vspored ostane isti izvzemši govor g. Ferjančiča, ki je ta dan vsled drugih prireditvev zadržan.

Splošno se sodi tu pri nas, da naši ljudje ne plešejo sicer več toliko kakor prejšnja leta, vendar plešejo še vedno precej in preveč. Skoro vsako nedeljo je kje ples, za Urhovo smo ga imeli kar dva dni zaporedoma. Tudi nesreč pri plesih ne manjka. Lani so naklestili enega „parterja“, letos pa so enega dobro zrezali, da si mora sedaj celiti rane v tržaški bolnišnici. Ob zadnjem plesu je bil pretep v dveh hišah. V plesu, pijači in pretepu nekateri kar tekmujejo med seboj in tudi predolgi prsti se tuintam že opažajo. Nekateri porabijo za te nečedne zabave več, kakor jim nese njih vsakdanji zaslužek. Kdo more še tajiti potrebo prave krščanske omike tu pri nas? Tudi abstinencnega gibanja smo potrebni. Kdo začne prvi?

Cerkveni vestnik.

e Velik shod v Dubrovniku. V starodavnem dalmatinskem mestu Dubrovniku prirede letos dne 4. in 5. avgusta Hrvatje skupno s Slovenci velik shod v počestitev Najsvetejšega Zakramenta. Zadnji tak shod se je vršil v Ljubljani, kjer se je tudi sklenilo, da bode prihodnji tak shod v Dalmaciji. Ta sklep se sedaj izpolnjuje. Razun bogoslovcev in dijakov, ki bodo imeli pred tem shodom svoj sestanek v Spletu, od koder mislijo iti na evharistični shod v Dubrovnik, se vdeležijo shoda še kakih 60 Slovencev. Med temi je tudi nekaj udeležnikov svetnega stanu. Sprejemni ali kart niso razpošiljali, vsak kdor misli plačati ali je že plačal, naj pride na parnik, pa bo prav. Parnik, ki bo vozil slovenske in hrvatske udeležnike, se imenuje „Daniel Erno“, in bo čakal nedaleč od kapucinskega samostana. Poleg hotela Deak sta se priporočila tudi hotel Lloyd in Hotel de la Ville. Do Reke bo potoval vsak, kakor mu bo kazalo. Nekateri bodo šli z osebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 9 uri 45 min. dopoldne, ob 1 uri 21 min. popoldne iz Št. Petra in pride ob 3 uri 1 min. na Reko. Večina bo pa šla gotovo z brzovlakom ob 5. uri 48 zvečer iz Ljubljane, ob 8 uri 40 min. iz Št. Petra in pride na Reko ob 10. uri 14 min. zvečer. Kdor bi s tem ne utegil, ima potem še osebni vlak ob 8. uri 15 min. zvečer iz Ljubljane in pride na Reko ob 12. uri 53 min. zjutraj. Parnik odrine z Reke v ponedeljek 2. avgusta ob 7. uri 45 min. zjutraj in pride na Reko nazaj v petek ob 9. uri 30 min. zvečer. Program shoda je prinesla zadnja „Eucharistia“; posebni programi se niso tiskali, torej jih ne moremo razposlati. Shod se prične v torek popoldne s slovesnim sprejemom našega parnika, odkoder gre sprevod v stolnico in se začne zborovanje, katero otvori domači škof dr. Marčelič. Shod bo trajal v sredo 4. in v četrtek 5. avgusta ter se na večer istega dneva sklene z veličastno procesijo. Vsak duhovnik naj vzame s seboj talar in roket, sicer se procesije oficijelno ne bo mogel udeležiti. — Pevci ne pozabite potrebnih not! Novi pevci še vedno dobrodošli. — Bog daj srečno pot!

e Duhovske spremembe na Goriškem. — „Primorski list“ poroča: Preč. g. Fran Cery, vikar na Grahovem je stopil v pokoj. Na njegovo mesto je imenovan č. g. Nikolaj Sedej, dosedanj kaplan v Podmelcu. Novomašnik č. g. Leopold Cigoj pride za kaplana v Dornberg. — Župnija Ajdovščina je razpisana do 16. avgusta. — Č. g. Poljšak, vikar pri Sv. Tomažu je toliko okrevljal, da zopet mašuje. Prosil je za pol leta začasnega pokoja. Vikariat Sv. Tomaž oskrbuje začasno vikar iz Lokaveca č. g. Črničoj. Č. g. Andrej Mesar, vikar, je stalno vpokojen in biva v Lokavcu, pa ne more več maševati.

Izdaja: Katol. tiskovno društvo v Trstu.

sega Zakramenta. Zadnji tak shod se je vršil v Ljubljani, kjer se je tudi sklenilo, da bode prihodnji tak shod v Dalmaciji. Ta sklep se sedaj izpolnjuje. Razun bogoslovcev in dijakov, ki bodo imeli pred tem shodom svoj sestanek v Spletu, od koder mislijo iti na evharistični shod v Dubrovnik, se vdeležijo shoda še kakih 60 Slovencev. Med temi je tudi nekaj udeležnikov svetnega stanu. Sprejemni ali kart niso razpošiljali, vsak kdor misli plačati ali je že plačal, naj pride na parnik, pa bo prav. Parnik, ki bo vozil slovenske in hrvatske udeležnike, se imenuje „Daniel Erno“, in bo čakal nedaleč od kapucinskega samostana. Poleg hotela Deak sta se priporočila tudi hotel Lloyd in Hotel de la Ville. Do Reke bo potoval vsak, kakor mu bo kazalo. Nekateri bodo šli z osebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 9 uri 45 min. dopoldne, ob 1 uri 21 min. popoldne iz Št. Petra in pride ob 3 uri 1 min. na Reko. Večina bo pa šla gotovo z brzovlakom ob 5. uri 48 zvečer iz Ljubljane, ob 8 uri 40 min. iz Št. Petra in pride na Reko ob 10. uri 14 min. zvečer. Kdor bi s tem ne utegil, ima potem še osebni vlak ob 8. uri 15 min. zvečer iz Ljubljane in pride na Reko ob 12. uri 53 min. zjutraj. Parnik odrine z Reke v ponedeljek 2. avgusta ob 7. uri 45 min. zjutraj in pride na Reko nazaj v petek ob 9. uri 30 min. zvečer. Program shoda je prinesla zadnja „Eucharistia“; posebni programi se niso tiskali, torej jih ne moremo razposlati. Shod se prične v torek popoldne s slovesnim sprejemom našega parnika, odkoder gre sprevod v stolnico in se začne zborovanje, katero otvori domači škof dr. Marčelič. Shod bo trajal v sredo 4. in v četrtek 5. avgusta ter se na večer istega dneva sklene z veličastno procesijo. Vsak duhovnik naj vzame s seboj talar in roket, sicer se procesije oficijelno ne bo mogel udeležiti. — Pevci ne pozabite potrebnih not! Novi pevci še vedno dobrodošli. — Bog daj srečno pot!

e Duhovske spremembe na Goriškem. — „Primorski list“ poroča: Preč. g. Fran Cery, vikar na Grahovem je stopil v pokoj. Na njegovo mesto je imenovan č. g. Nikolaj Sedej, dosedanj kaplan v Podmelcu. Novomašnik č. g. Leopold Cigoj pride za kaplana v Dornberg. — Župnija Ajdovščina je razpisana do 16. avgusta. — Č. g. Poljšak, vikar pri Sv. Tomažu je toliko okrevljal, da zopet mašuje. Prosil je za pol leta začasnega pokoja. Vikariat Sv. Tomaž oskrbuje začasno vikar iz Lokaveca č. g. Črničoj. Č. g. Andrej Mesar, vikar, je stalno vpokojen in biva v Lokavcu, pa ne more več maševati.

Sode

vsake velikosti iz najboljšega, močnega hrastovega lesa

ima na prodaj

„Sodarska zadruga v Jacnu“

P. Št. Vid nad Ljubljano.

Zasebni dekliški licej, trgovski kurz, gospodinjska in ljudska šola šolskih sester v Trstu.

Izborna lega, krasen razgled na Adrijo, park in igrališče, moderno opremljeno poslopje: električna razsvetljava, kopališče, telovadnica. Učni jezik je nemški poleg tega francosko, angleško, italijansko in kurza za slovenščino in hrvaščino. Letna penzija 600 kron. Šolnina: za licej 160 K, za trgovski kurz 100 K, za gospodinjsko šolo 200 K, za ljudsko šolo 100 K. S prihodnjim letom se otvorijo prvi 4-licejalni razredi. — Na željo se doposljejo prospekti.

SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!

Uljudno naznanjam sl. občinstvu, č. duhovščini, p. n. učitelstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam, da sem preskrbel svojo

— KNJIGOVEZNICO —

z vsem potrebnim da lahko izvršujem vsa dela od priprostitih do najfinjših. Posebno solidno in ceno vezane knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. — Vezanje in prevezanje missalov, raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjig, ter izvrševanje raznih del, ki spadajo v knjigovodsko stroko. Zunanja naročila izvršujem solidno in točno.

ANTON REPENŠEK, knjigovez

TRST. — Ulica Cecilia šte. 9. — TRST.

Slovenec KONRAD SKAZA,
delavnica za vsa cerkvena dela

v St. ULRICH, Gröden (Tirolsko) se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

Kupite čevlje
pri poštenem slovenskem čevljarjem mojstru
Josipu Stantič
TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST
(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)
Ta mojster vam postreže po domače, z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

ZALOGA
likerja v sodčkih in butilkah
JAKOB PERHAYC
TRST — Via delle Acque — TRST
Veliki izbor vsakovrstnih najfinjših in starih vin v butilkah.
Postrežba točna. — Cene zmerno. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogošenja itd. — Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Novo pogrebno podjetje
VIA VINCENCO BELLINI ŠT. 13.
Z bogato opremo za vsakovrstni pogreb ter prodajalnico mrtvaških predmetov, raznih vrst vencev, voščenih sveč, umetnih cvetlic, venčev in cvetlic za birmance in novice i. t. d., i. t. d.
se preseli meseca julija t. l.
V CORSO ŠT. 49
blizu lekarne Rovis.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.
Podurad v Trstu, ulica delle Poste 9. Telefon 2110
Sprejema hranilne vloge od vsa. **4 1/2 %** in na 60 dnevno odpoved po **4 3/4 %**
kega in jih polmeseč obrestuje po **4 1/2 %** Rentni davek plača hranilnica sama
Za varnost vlog jamčijo udje posojilnice, katerih je sedaj okrog 400, solidarično z vsem svojim premoženjem v znesku nad tri milijone kron. Posojila daje le svojim člani in sicer na poročstvo po **5 3/4 %** in na vknjižbo po **5 1/4 %**.
Urađuje se v glavnem uradu pri sv. Ivanu vsak delavnik od 5—7 ure zvečer in ob nedeljah od 11—12. ure dopoldne, v poduradu vsak delavnik od 8—11. ure dopoldne in od 3—4 in pol ure popoldne.
Načelstvo.

Prodajalna KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA
— v TRSTU, ulica delle Poste šte. 9. —

Ima na razpolago razne molitvenike v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, podobe male za darilo in velike za okvir, svetinje, rožne vence, kipe in križe raznih velikosti in cen iz kovine in lesene, različni papir pismeni in pisarniški, razni ovitki, šolski zvezki, vse pisarniške potrebščine, trgovske knjige, notici i. t. d., i. t. d.

:: Castito duhovšično opozarjamo posebno ::

na našo zalogo voščenih sveč prav po tovarniški ceni in sicer: pristno voščene kg á K 5.—, I. vrste „Il Santo di Padova“ kg á K 4.40, II. vrste kg á K. 2.40, okinčane sveče kg á K 3.40, ekonomične sveče kg á K 1.40. Odpadki sveč se sprejemajo in plačujejo po kakovosti. V zalogi je kadilo (virh) á kg K 1.20, 2.—, 2.40 ter oglje za kadilnice á kg K 2.—. Stekla za večno luč, stenji za večno luč, vrvica za prižiganje na kilo, ali v zavitkih, prižigalniki (kajfeži) povoskano platno za altare, tiskovine za č. župne urade dobito istotam.

Sprejemajo se knjigoveška dela po zmerni ceni. Preskrbi se okvirje za razne slike. Razpolagamo z vzorci. Slike: Prešerna, Gregorčiča, Vodnika in Slomška v lepem okvirju á K 7.60. Podoba papeža Pija X v pozlačenem okvirju za K 20.—. Sveče za domačo rabo á 3, 4, 5 in 6 v zavoju ter svečice zvitihi in za božičnice so vedno v zalogi. — Preskrbimo ovitke z poljubnim naslovom.

Obilno obiska in naročil prosi
„Katoliško tiskovno društvo“ v Trstu.

Dobava cerkvenih oblačil in
cerkvenih potrebščin vsake vrste.